

Akademická prémie 2015

Ve středu 17. června 2015 udělil předseda Akademie věd ČR prof. Jiří Drahoš ocenění mimořádným vědeckým osobnostem, které v mezinárodním měřítku patří ke špičce svého oboru a přispívají k prestiži Akademie věd. Akademickou prémie v r. 2015 získali prof. Ing. Michal Hocek, CSc., DSc., z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR, v. v. i., a Ing. Michal Pravenec, DrSc., z Fyziologického ústavu AV ČR, v. v. i. Ocenění ve výši 30 milionů korun čerpaných během 6 let je uděleno jako podpora dalšího excelentního výzkumu.

Michal Hocek se zabývá bioorganickou a medicínskou chemií nukleových kyselin. Je vedoucím seniorského týmu ÚOCHB a působí i na katedře organické chemie PřF UK v Praze. Hlavním tématem jeho výzkumu je syntéza nových typů modifikovaných nukleobází, nukleosidů, nukleotidů a nukleových kyselin a jejich aplikace v biomedicíně (farmakochemie, chemická biologie, bioanalýza atd.). Skupina M. Hocka vyvíjí základní postupy syntéz modifikovaných biomolekul s využitím nejmodernějších metod, studuje jejich biologickou (hlavně protinádorovou a protivirovou) aktivitu ve spolupráci s akademickými pracovišti a farmaceutickým průmyslem, připravuje nukleové kyseliny s modifikovanými bázemi, studuje jejich chemické a biologické vlastnosti a aplikace v diagnostice (fluorescenční a redoxní značení DNA a RNA) a chemické biologii (regulace vazby proteinů a genové exprese apod.). Prémie umožní rozšířit multi- a interdisciplinární tým a spolu s granty a podporou od farmaceutického průmyslu vytvořit špičkové podmínky pro výzkum. Cílem skupiny je např. prostudování nově objevené skupiny nukleosidových cytostatik a posun aspoň jedné látky do preklinického až klinického vývoje, nebo prostudování koncepčně nové možnosti využití chemicky modifikovaných nukleových kyselin v regulaci biologických procesů (např. genové exprese).

Michal Pravenec je vedoucím oddělení genetiky modelových onemocnění Fyziologického ústavu a vědeckým pracovníkem Ústavu biologie a lékařské genetiky 1. LF UK v Praze. Patří k mezinárodně uznávaným vědcům v oblasti genetiky komplexních znaků u zvířecích modelů. Jedním z nejdůležitějších cílů současného biomedicínského výzkumu je odhalení genů podmiňujících komplexní znaky, jako jsou běžné metabolické a kardiovaskulární choroby. Celogenomové asociační studie u lidí zatím odhalily pouze malou část heritability těchto chorob, a proto se využívají zvířecí modely. M. Pravenec sehrál klíčovou úlohu při návrhu a tvorbě unikátních biologických modelů a analytických přístupů pro odhalení genetických determinant multifaktoriálně podmíněných metabolických a kardiovaskulárních fenotypů na molekulární úrovni. Pomocí vazebných a korelačních analýz s využitím celogenomového transkriptomu ve tkáních relevantních pro metabolické a hemodynamické poruchy byly odhaleny na molekulární úrovni první genetické determinanty odpovědné za vysoký krevní tlak, inzulinovou rezistenci a dyslipidémii. V příštích 6 letech se výzkum zaměří na objasnění molekulární podstaty hemodynamických mechanismů na soli dependentní hypertenze a na odhalení odpovědných genetických determinant. Finanční prostředky spojené s oceněním budou využity i na zakoupení unikátního systému pro měření hemodynamických parametrů.

1 Zleva: Zdeněk Hostomský (ředitel Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR, v. v. i.), nositel Akademické prémie Michal Hocek, předseda AV ČR Jiří Drahoš, členka Akademické rady AV ČR Eva Zařimalová, nositel Akademické prémie Michal Pravenec a Jakub Otáhal, zástupce Fyziologického ústavu AV ČR, v. v. i. Foto V. Černoch, Kancelář AV ČR

Kontaktní údaje pro předplatitele

SEND Předplatné, s. r. o.
P. O. Box 141
140 21 Praha 4

tel.: 225 985 225
fax: 225 341 425
sms: 605 202 115
e-mail: send@send.cz
www.send.cz

Elektronická verze

Od čísla 1/2014 je možné s ročním nebo dvouletým předplatným tištěné Živy zakoupit také elektronickou verzi – celý časopis ve formátu pdf ke stažení na webu Živy. Cena: 354 Kč/rok; 688 Kč/dva roky. Pro přístup k elektronické verzi je třeba dodat svou e-mailovou adresu distribuční firmě (viz výše) na kontakt: zaneta@send.cz.

Kalendář biologa

Červenec až listopad 2015: Putovní exteriérová výstava Umění vědy představí na 18 velkoformátových panelech současné výzkumy pracovišť Akademie věd ČR, úspěchy české vědy za posledních 125 let a nové výzkumné programy AV21. Termíny a umístění výstavy: 25. 7. – 23. 8. nádraží Ostrava-Svinov; 25. 8. – 20. 9. Jihlava, park Gustava Mahlera, 22. 9. – 13. 10. České Budějovice, náměstí Přemysla Otakara II.; 24. 10. – 19. 11. Praha, Alšovo nábřeží. Viz také: www.umenivedy.cz

1. července až 20. září 2015: Výstava Svět pod našima nohama. Výstavní prostory Zoo Ohrada, Hluboká nad Vltavou. Výstavu připravili u příležitosti Mezinárodního roku půdy 2015 pracovníci Ústavu půdní biologie BC AV ČR, v. v. i., s cílem upozornit na význam půdy a nutnost její ochrany. Více na: www.bc.cas.cz/cz/novinky/svet-pod-nasima-nohama/212

18. srpna až 31. října 2015: Výstava kreseb Vratislava Mazáka z cyklu Příroda v ilustraci. Národní zemědělské muzeum – Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství Ohrada, Hluboká nad Vltavou. Další informace najdete na: www.nzm.cz/ohrada/

3.–4. října 2015: Podzimní dny otevřených dveří v Arboretu Fakulty lesnické a dřevařské ČZU v Kostelci nad Černými lesy. Otevřeno 9–17 hod., blíže o arboretu na: www.arboretum.cz

Oprava

V článku Václav Petříček nestárne (Živa 2015, 3: LI) měl být výraz krajní ekolog ve větě „Odtud byl jen krůček k tomu, aby se z Václava stal slovy Jana Čerovského krajní ekolog.“ vyznačen uvozovkami, protože šlo o slovní hříčku. Čtenářům i všem zúčastněným se omlouváme.

